

Lucia TURCEA

∞ **Urme în veșnicie** ∞

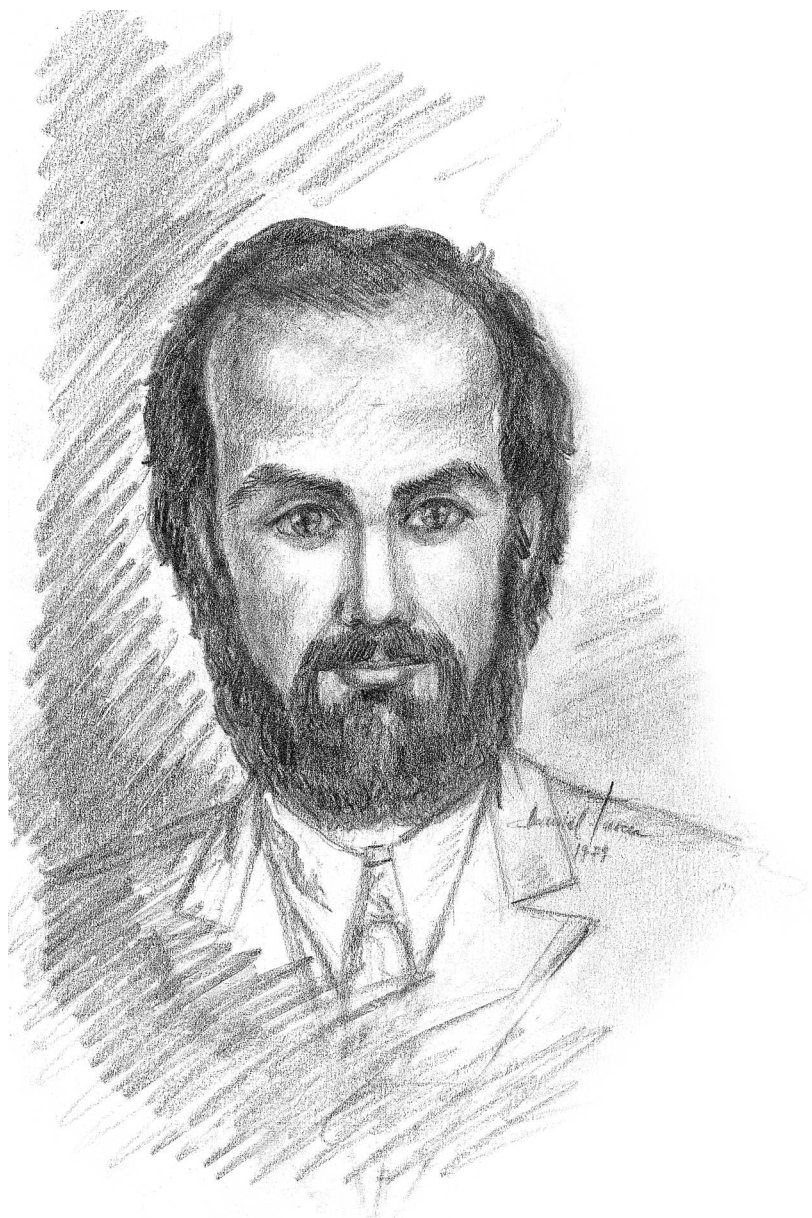
Daniel-Ilie Turcea
volum biografic

Ediția a II-a

Ediție îngrijită de Pr. Sever Negrescu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2020

Daniel Turcea, autoportret

Cuprins

Veșnicia unei vieți

Mărturie (Arhim. Arsenie Papacioc)	9
Viața fratelui meu (Lucia Turcea)	11
Prolog	11
Strămoșii, familia	19
Tata	19
Mama	28
Prima parte a copilăriei (până la 7 ani)	46
A doua parte a copilăriei (între 7 și 15 ani)	50
Anii de liceu (între 15 și 19 ani).....	55
Anii de facultate, perioada de frământări și căutări sufletești	58
Convertirea și învierea	76
Întâlnirea cu Părintele Arsenie Papacioc	89
Irevocabila întoarcere la Hristos. Patimile sunt înlocuite de virtuți. Creații duhovnicești - „Epifania”	107
Întâlnirea cu guru Oniță.....	129
Profesor de desen la Snagov.....	133
Anul 1978	138
Înviata la Paris.....	139
Postul Paștelui al anului 1978.....	140
Preoția, examenul la Teologie	145
Boala și ultima perioadă a vieții.....	148
Din nou despre „Epifania”, apariția ei	152
Întâmplarea din parc	156
Examenul de la Școala de pictură bisericească	159
Comportamentul creștinesc al lui Daniel	162
Diettle-Anastasia, botezul ei.....	165
Scriitorul medic, prietenul lui Daniel.....	183
Ultima lună de viață pământească	185
Oare avea să plece Daniel în Germania?	188
Sfânta Împărtășanie	190
Marti, 27 martie 1979	204
Miercuri, 28 martie 1979 - mutarea în veșnicie	207

Ce s-a întâmplat cu manuscrisele lui Daniel?	234
Epilog.....	249
Acte biografice	251

Veșnicia unor gânduri

Correspondențe	259
Însemnări.....	293

Veșnicia formelor

Viața în imagini	335
Icoane, desene, schițe, grafică	357

Veşnicia unei vieţi

Mărturie*

Ilie-Daniel, un tânăr anonim. L-am cunoscut amestecat fiind printre credincioșii de la ușa mea, ce urmau să intre la spovedit. Un tânăr sfios, cuviincios, cu o smerenie neprefăcută.

Întreba direct, nu atât să cunoască, cât să împlinească și să se facă prilejul unei nădejdi adevărate, pentru a se numi fiu al lui Dumnezeu.

Avea o mare plăcere să-i răspund la întrebări, pline de sens și mereu simple, despre adevărurile de viață creștină, socotind că primii pași să fie siguri, fără vreo învămășeală de idei și să ne trezim că nu slujim, adică nu mișcăm spre o liniștire în adevăr.

Ilie-Daniel, cel care nu scăpa niciun prilej ce i-ar fi adus un duh de smerenie – fiind aceasta o mare însușire a lui – știind că numai aceasta, smerenia, ne îmbogățește și ne limpezește inima, ca un mare secret de inspirație și o mare forță de combativitate împotriva năvălirilor duhurilor negre.

Era receptiv și amănuntul pentru el era un important punct de plecare.

Nu se formaliza dacă-l neglijai și această stare și liniște sufletească te odihneau. În orice cuvânt scris dorea să cuprindă tot ce avea de spus.

N-aș fi crezut că tânărul acesta retras și necunoscut să fie o forță atât de mare de inspirație și prestanță creatoare.

Propovăduia în lumea lui adevărul de credință ortodoxă cu mare râvnă.

* Manuscris publicat la pp. 311-314.

Întreba mereu, se instruia, se spovedea cu zdrobire de inimă și curat să nu se înșele cu unele acoperiri, că n-ar fi în răspunderea lui anumite greșeli.

Cred că valorile ce-i stăpâneau și inspirau ființa erau pentru inima lui înfrântă, mult iubitoare, prezentă și înduhovnicită.

Mi-a scris câteva rânduri înainte de a adormi întru Domnul (pe care le-am primit abia zilele acestea, după atâția ani!) unde-mi mulțumește și-mi spune că i s-au dat la tipărit scrierile. Îți răspund și eu cu acest prilej, iubite frate Ilie-Daniel, te țin adevărat nedespărțit de inima mea și lumea te trăiește și te simte în opera ta.

Despre tine rămân multe negrăite.

Arhim. Arsenie Papacioc
Techirghiol, la Înălțarea Sfintei Cruci
- 14 septembrie 1991

Viața fratelui meu

Prolog

În urmă cu 33 de ani, având 33 ani și opt luni, Daniel pleca în veșnicie.

Niciodată n-aș fi îndrăznit să vorbesc în public sau să scriu despre fratele meu, din proprie inițiativă; am făcut asta, văzând penuria de informații despre el, unele de-a dreptul eronate. M-am gândit să spun adevărul, ca să existe un punct de vedere în cunoștință de cauză, așa cum, despre tatăl dumneaei, numai distinsa doamnă Lidia Stăniloae a putut scrie o biografie adevărată.

Eu am ținut cont de binecuvântările pe care le-am primit de la Înaltpreasfințitul Teofan, de la Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, care-a scris *Prefața* la ultima Epifanie, în dorința categorică de-a fi dată Bisericii Ortodoxe Române. M-au binecuvântat și neuitații noștri părinți duhovnicești: Sofian Boghiu, Arsenie Papacioc și Ilarion Argatu.

A fi vigilent, pentru a te putea ocupa de-o biografie sistematică, presupune să cunoști perfect viața celui căruia i-o istorisești, nu să stai să bâjbâi prin toate... cotloanele, ca să încropești ceva cât de cât plauzibil.

Metafora versului său, pe cât este de sugestivă și frumoasă, pe atât este de adevărată. Pentru că a trăit relativ puțin, viața lui s-a desfășurat cu o intensitate maximă. Tot timpul spunea că *n-are timp*. Tot ce făcea: citea, scria sau se ruga, postea sau mergea la Biserică, alerga să facă milostenii, făcea cu dragoste și cu o fervoare greu de imaginat!

O viață ca un *stâlp de flacără înaintea deșertului* a unui om care, din cel mai vicios, ajunsese să spună: *nu sunt poet, mi-e sete de Lumină!*

Pocăința sa, atât de curată, cu lacrimi și-nsoțită de bucuria pe care ți-o conferă Ajutorul Dumnezeiesc, i-a fost adevărată *naștere întru Hristos*, după Botez. Știu că, încă din gimnaziu spunea că *nu va trăi mult* și căuta să-și completeze cunoștințele repede și bine. Aveai senzația că se află într-o cursă contra cronometru, la o sută de metri garduri, pentru că-și trăia zilele la cea mai înaltă tensiune, acumulând cunoștințe peste cunoștințe! Pentru că era scriitor... de meserie, pot vorbi despre el, ca despre un caz aparte în literatura română; de aceea, bunul simț *al celor șapte ani de acasă...* mă determină să fiu circumspectă în a-mi aroga drepturi necuvenite pentru a-l caracteriza; eu considerându-mă totdeauna un *pigmeu* pe lângă el, un *uriaș*.

Odată întors la Dumnezeu s-a retras ca *melcul în cochilia* sa de rugăciune, încât nimeni n-a mai putut pătrunde în *acel cer al inimii sale*, unde-i grăia Dumnezeu prin Tăcere; „era-n Oceanul Lui și Oceanul în el!” după cum avea să spună. S-a identificat câțiva ani buni cu *fiul cel risipitor*, cheltuindu-și darurile date de Dumnezeu în fel și fel de patimi, care-l devorau cu sălbăticia lor. Întotdeauna m-am minunat, cum au reușit rugăciunile mamei să-l salveze de la o moarte sigură, din cauza excesului de alcool, de tutun, de cafea și de destrăbălare.

Sunt stări de fapt care se pot explica și altele inexplicabile, cum ar fi pocăința adevărată a unei persoane care s-a reîntors la credință, cu *adevărat*, stări care, precum spune poetul, *se pot trăi, dar nu descrie*. Totodată există momente de mare smerenie, de blândețe, de credință, de sfială, de autentică trăire lăuntrică, ce nu se pot desăvârși decât printr-o pace (în sensul în care ne-a dat-o Hristos) a tăcerii. Ce minunat!

Când l-a cunoscut pe Părintele Arsenie Papacioc, și când s-a întors definitiv la Dumnezeu, Sfinția Sa i-a spus: „Tată, mănăstirea nu-i azil de oameni învinși ai sortii, de cei care nici n-au reușit în viață, nici nu și-au găsit un loc

stabil și umblă din casă-n casă, făcând pe credincioșii și pe sfătoșii, din cei ce sunt *sufocați* în lume din cauza unor decepții sau căsătorii de compromis, nu-i un *balamuc* unde se duc cei debili mintali sau deznădăjduiții pământului, ea este un loc unde neapărat trebuie să ai *nebunie* pentru Hristos, unde te duci eroinic, după ce-ai învins în viață peste tot (dacă ești un intelectual), numai așa poți rămâne biruitor, chiar și acolo trebuie să te lupți eroinic cu cetele diavolești de sub cer. Iar decretul nefiind abrogat, poți fi oricând azvârlit de acolo”

Tinerilor de azi, a le spune ce era de fapt pe vremea aceea, este egal cu a *ara marea*. Ei nu pot pricepe și, cu siguranță, îl vor înțelege mai greu pe Daniel. Acum, după Revoluție, sunt persoane care îl critică aspru și pe Părintele Stăniloae, în mulțimea coplesitoare de cărți și de nume, care se vehiculează în lumea literară. Acum sunt atâtea cărți cu subiecte ce țin de Teologie, încât poți să-ți alegi ce vrei. Atunci, când apărea un volum din „Filocalia” românească sau „Dogmatica” Părintelui Stăniloae, fiind scumpe și dorindu-ți-le, trebuia să faci eforturi supraomenești, să nu ții cont de nici o rațiune ce aparținea cotidianului, să fii, mai precis, *nebun pentru Hristos*, ca s-o cumperi. Știți ce înseamnă asta? Înseamnă să te culci cu gândul la ele și să te scoli cu gândul la ele, căci, în noua zi, aveai posibilitatea să le mai răsfoiești și să mai visezi, în continuare, că le vei avea odată, să strângi ban peste ban, să te privezi de multe altele, într-un cuvânt, să respiri cu gândul la ele, să ți le dorești cu ardoare ca pe niște *mărgăritare* de mare preț, după cum și *erau*. Și când, în sfârșit, erau ale tale, le țineai în mâini și erai uimit de ele, începeai să le citești și răscitești, le puneai sub pernă ca pe Biblie și-abia așteptai ca a doua zi odihnit să poți găsi referatele scripturistice indicate în noile lecturi ca să te poți bucura, comparându-le! Ce poate însemna mai mult pentru un om care-L iubește sincer pe

Dumnezeu? El a aprofundat aceste lecturi, a crezut tot ceea ce era scris acolo și și-a conformat viața asemeni lor, pentru el nu erau niște *licențe poetice*, care ar fi dat *bine* în unele locuri, ci via cale a vieții, în toată plenitudinea ei! Pentru mine totul a fost limpede și curat ca apa unui izvor de munte. Eu știu pentru că l-am văzut, am văzut un om adevărat, ale cărui cuvinte erau *da* și *nu* pentru bine și rău. În privința politicii, el nu-și bătea capul, nu striga nici *sus*, nici *jos*, *nu* avea preferințe dar, conform spuselor Sfântului Apostol Pavel, ne rugam în casă pentru înțelepțirea conducătorilor pe care-i aveam, cu voia Bunului Dumnezeu, așa cum și Nero a trăit pe vremea Sfinților Apostoli Petru și Pavel – care nu s-au rugat Domnului să-l piardă căci astfel n-ar mai fi existat – și, printre nenumărații martiri ce i-a făcut, au fost chiar Sfinții Apostoli. De ce n-avea opinie? Simplu: Pentru Daniel, *martirii din temnițele comuniste* nu ajunseseră la dimensiunea aceasta pentru că se diferențiau de ceilalți oameni prin jurămintele pe care le făceau sau prin uniforma verde pe care-o purtau, ci prin simplul fapt că erau *adevărați creștini*, ca cei din timpurile primare, cu singura diferență că aceștia din urmă își sfârșeau zilele mâncați de fiare, în urletele arenei însetate de sânge, iar primii puteau să fie devorați de șobolani, în tăcerea lugubră și-n subsolul jilav de mirosuri pestilențiale, ales anume pentru înmulțirea prielnică a odioaselor mici fapte criminale.

Până și ideea de-a deține, undeva, o armă îi repugna, dar aceea cu atât mai mult de-a o avea în mână și a o folosi împotriva aproapelui? În acest sens, meciurile de box îl mâhneau foarte tare. Zicea: „Câtă ură pot nutri acești oameni, dacă-și pot lovi adversarii cu atâta sălbăticie, oare nu mai au nimic uman în ei?”. Nu accepta nici ideea condamnării la moarte, pentru că i se lua omului posibilitatea pocăinței.

Faptul că părinții noștri au fost nevoiți, datorită serviciului pe care-l aveau, să fie membri de partid (calitate pe

care-au folosit-o pentru a face cât mai mult bine celor din jurul lor) nu duce neapărat la concluzia că Daniel ar fi urmat aceeași cale. Eu știu că a plecat în veșnicie cu apartenența politică de U.T.C. – ist, pe care n-o puteai refuza sub nici o formă, pentru că riscai să fii exmatriculat din liceu, de facultate nemaiputând fi vorba. Nu era o noutate: mai toată tinerimea română de atunci aparținea acestei organizații politice, se poate spune: *aripa tânără a națiunii*. Nu știu dacă la Uniunea Scriitorilor se organizau ședințe U.T.C., s-ar putea să se fi dus, pentru a face *act de prezență, politica nu-l interesa* chiar deloc. El își puna întrebări despre Dumnezeu, iar pentru conducători (indiferent cine ar fi fost ei), repet, ne rugam în casă, așa cum prevăd rugăciunile pravilei zilnice. După ce ne-am mutat la București, la Pitești se ducea rar, ca s-o vadă pe mătușa Virginia (tanti Icuța, cum îi ziceam noi), care l-a crescut, și să aprindă o lumânare la tata și la bunici. Trebuie să spun că toate ideile vehiculate după Revoluție, precum și existența, și rolul partidelor istorice, preocupau în modul cel mai serios intelectualitatea mai vârstnică, ce trăise-n acele vremuri, chiar și-n timpul dictaturii comuniste. Nu prea-ți acorda nimeni atenție dacă, străin fiind de vremurile interbelice, le ignori și nu emiteai un punct de vedere pe placul lor. Daniel, nu a priceput prea bine ce s-a întâmplat, de fapt, (întrucât totul plutea-ntr-o confuzie din care nu înțelegeai mare lucru) era dornic de-a elucida problema – asta-i enerva pe toți, nu lăsa lucrurile nelămurite sau, mă rog, în *coadă de pește*. „Și așa ...și așa ... sau așa ... sau așa” – s-a înarmat cu caiet și pixuri și, fără să bată toba, s-a așezat statornic pe treabă, făcând o muncă de *Sisif*, timp de două săptămâni, în Biblioteca Academiei, la care avea permis de intrare.

Și, după ce-a terminat, mi-a spus: „Lu, scriitorii mai în vârstă, având o nostalgie a timpurilor interbelice, sunt gata să se și sau să te și bată pentru opiniile lor, care n-au nici o